

RÖRUMS NORRA Å

Rörums norra å nedströms Skogsdala

Faunistiska fakta:

Rörums norra å med biflöden har en renvattenfauna som är artrik och individrik

Summa påträffade taxa 1977–2017:	98 taxa (6 lokaler)
Summa påträffade taxa 2006:	52 taxa (4 lokaler)
Summa påträffade taxa 2007:	36 taxa (1 lokal)
Summa påträffade taxa 2008:	38 taxa (1 lokal)
Summa påträffade taxa 2009:	33 taxa (1 lokal)
Summa påträffade taxa april 2011:	29 taxa (1 lokal)
Summa påträffade taxa okt 2011:	39 taxa (1 lokal)
Summa påträffade taxa 2012:	35 taxa (1 lokal)
Summa påträffade taxa 2013:	38 taxa (1 lokal)
Summa påträffade taxa 2014:	44 taxa (1 lokal)
Summa påträffade taxa 2015:	35 taxa (1 lokal)
Summa påträffade taxa 2016:	34 taxa (1 lokal)
Summa påträffade taxa 2017:	35 taxa (1 lokal)

Artrikaste lokaler, 44 taxa: Rörums norra å ned Skogdala (2014)

Antal rödlistade bottenfaunaarter: 4

Fynd av rödlistade arter

Sårbar (VU)

Nattsländan *Agapetus fuscipes* – biflöde vid Grönamossarna, 6 ex 2006

Nattsländan *Beraea maura* – 300 m uppströms mynningen, 1 ex 2006

Nära hotad (NT)

Nattsländan *Ecclisopteryx dalecarlica* – Tångdala, 1 ex 1994, ned Skogsdala 1 ex 2017

Nattsländan *Odontocerum albicorne* – nedre loppet, ned Skogsdala (242) 11 ex 2007 och 3 ex 2008, 1 ex april 2011, 1 ex okt 2011, 1 ex 2012, 5 ex 2013, 3 ex 2014, 5 ex 2015, 5 ex 2016, 8 ex 2017, ca 1 km från mynningen: 1 ex 1977, 500 m från mynningen: 4 ex 1995, 7 ex 2006, 300 m från mynningen: 3 ex 2006

Tidigare rödlistade arter

Snäckan *Anisus leucostoma* – Tångdala, 12 ex 1994

Karaktäristisk fauna i ån 2006

Inom de **översta delarna** av avrinningsområdet finns både skogsdominerade områden och jordbruksområden. Vattendragen är små och i jordbruksområdet är de rätade och fördjupade till stora delar, vilket gör dem olämpliga för bottenfaunaundersökning.

Vid **Grönamosarna** är vattendraget fortfarande litet, ca 0,5 m brett och någon till några decimeter djupt. Botten är sanddominerad med sten och block fläckvis. Bottenfaunan domineras av sötvattensmärla (*Gammarus pulex*) och dagsländan *Baetis rhodani*, vilket är typiskt i jordbrukspåverkade vattendrag. Individantalet är mycket högt, vilket också tyder på en näringsrik miljö. Artantalet är inte så högt, men det har troligen med den sanddominerade botten att göra. Karaktäristiska arter är, förutom de ovan nämnda, bäckvattenbaggen *Elmis aenea*, dagsländan *Heptagenia sulphurea* och nattsländorna *Agapetus fuscipes*, *Rhyacophila fasciata*, *Silo pallipes*, vilka alla fem är renvattenindikerande arter. Den ovanliga svampsländan (*Sisyra sp.*) påträffades också här. Märkligt nog saknades bäcksländor helt vid undersökningen 2006. Eventuellt kan syrgashalten ha varit låg under sensommaren – hösten 2006, då flödet var extremt lågt.

Även längre nedströms vid **Tångdala** dominerar dagsländan *Baetis rhodani* tillsammans med sötvattensmärla (*Gammarus pulex*). Övriga karaktäristiska arter är dagsländan *Ephemera danica*, bäcksländan *Isoperla sp.* nattsländan *Silo pallipes*, musslan *Pisidium sp.* snäckan *Anisus leucostoma*, bäckvattenbaggarna *Elmis aenea*, *Limnius volckmari*.

Åns **nedre del** går genom en lövskogsravindel och har ett naturligt meandrande lopp. Ån har bra fall och bottenförhållandena är bitvis idealiska för bottenfaunaundersökningar med stenigt/grusigt substrat. Vid **Skogsdala** är faunan art- och individrik. Ingen art dominerar stort, vanliga är nattsländan *Hydropsyche siltalai*, bäckvattenbaggen *Limnius volckmari*, dagsländan *Baetis rhodani* och sötvattensmärla (*Gammarus pulex*). Individtätheten är hög, vilket bl a beror på dammarna strax uppströms. Mycket fina naturliga förutsättningar för bottenfauna finns en bit nedströms, ca 500 m uppströms mynningen i havet. Karaktäristiska arter är bäcksländorna *Nemoura flexuosa*, *Leuctra hippopus*, *Capnia bifrons*, dagsländorna *Baetis rhodani*, *Heptagenia sulphurea*, *Ephemera danica*, nattsländorna *Hydropsyche siltalai*, *Silo pallipes*, *Odontocerum albicorne*, skalbaggarna *Hydraena gracilis*, *Limnius volckmari*, *Elmis aenea*, och sötvattensmärla *Gammarus pulex*. Närmre mynningen blir botten alltmer sanddominerad och mindre lämplig för provtagning.

Föroreningspåverkan

Föroreningspåverkan är **svag** i åns mellersta del, vid Grönamosarna, där bl a den renvattenindikerande gruppen bäcksländor saknades 2006. I åns nedre lopp är föroreningspåverkan **obetydlig**, även om det höga individantalet visar på en näringspåverkan.

Indikatorarter i Rörums norra å

Positiva

Limnius volckmari – en renvattenkrävande bäckvattenbagge som tål höga näringshalter

Elmis aenea - en renvattenkrävande bäckvattenbagge som tål höga näringshalter

Protonemura meyeri – en renvattenkrävande bäckslända

Nemoura flexuosa – en renvattenkrävande bäckslända

Capnia bifrons - en renvattenkrävande bäckslända

Ephemera danica – en renvattenkrävande dagslända som är flerårig, kräver god syretillgång i bottensedimentet

Heptagenia sulphurea – en renvattenkrävande dagslända som kräver bra bottenförhållanden

Agapetus fuscipes – en renvattenkrävande ovanlig nattslända

Odontocerum albicorne – en renvattenkrävande nattslända som inte tål grumling, vill ha kallt vatten och trädbevuxen omgivning

Silo pallipes – en renvattenkrävande nattslända som vill ha renspolad botten

Negativa

Igeln *Erpobdella octoculata*

Igeln *Helobdella stagnalis*

Sötvattensgråsuggan *Asellus aquaticus*

Djurgrupper i Rörums norra å

I tabellen nedan redovisas antal påträffade arter inom olika djurgrupper 1977-2006

Latin	Svenska	Artantal
Hydrozoa	Polypdjur	0
Turbellaria	Virvelmaskar	1
Nematoda	Rundmaskar	0
Gastropoda	Snäckor	5
Bivalvia	Musslor	1
Oligochaeta	Glattmaskar	4
Hirudinea	Iglar	4
Crustacea	Kräftdjur	4
Araneae	Spindlar	0
Acarida	Vattenkvalster	1
Collembola	Hoppstjärtar	1
Ephemeroptera	Dagsländor	3
Plecoptera	Bäcksländor	9
Odonata	Trollsländor	0
Coleoptera	Skalbaggar	7
Hemiptera	Skinbaggar	0
Megaloptera	Sävsländor	1
Neuroptera	Nätvingar	1
Lepidoptera	Fjärilar	0
Trichoptera	Nattsländor	18
Diptera	Tvåvingar	12

Bottenfauna i Rörums norra å – total artlista

I tabellen nedan redovisas en total artlista för de 6 undersökta lokalerna 1977-2006. Totalt antal taxa 72. Det sammanlagda antalet påträffade individer redovisas också, vilket ger ett ungefärligt mått på hur vanlig arten är.

Art	Totalt
Polycelis sp.	1
Potamopyrgus antipodarum	28
Radix balthica/labiata	4
Ancylus fluviatilis	68
Anisus leucostoma	24
Gyraulus acronicus	8
Sphaeriidae	8
Pisidium sp.	144
Oligochaeta obest	12
Oligochaeta övriga	150
Eiseniella tetraedra	29
Pristina sp.	13
Enchytraeidae	30
Glossiphonia complanata	1
Glossiphonia concolor	1
Glossiphonia sp.	1
Helobdella stagnalis	4
Erpobdella octoculata	7
Trichoniscus sp?	1
Asellus aquaticus	4
Gammarus pulex	3223
Ostracoda	5
Hydracarina	11
Collembola	1
Baetis rhodani	2869
Baetis sp.	112
Heptagenia sulphurea	302
Ephemera danica	70
Ephemera sp.	3
Isoperla difformis	63
Isoperla grammatica	40
Isoperla sp.	141
Brachyptera risi	40
Nemoura cinerea	15
Nemoura flexuosa	100
Nemoura sp.	124
Protonemura meyeri	2
Capnia bifrons	69
Capnia sp.	108
Leuctra hippopus	174
Leuctra sp.	64

Art	Totalt
Oreodytes sanmarkii	10
Elmis aenea	504
Limnius volckmari	894
Scirtidae	24
Elodes sp.	3
Hydraena gracilis	345
Hydraena riparia	7
Hydraena sp.	426
Hydrophilidae	2
Sialis lutaria	2
Sisyra sp.	10
Rhyacophila fasciata	9
Rhyacophila nubila	121
Rhyacophila sp.	112
Agapetus fuscipes	6
Agapetus ochripes	17
Neureclipsis bimaculata	8
Plectrocnemia conspersa	2
Polycentropus flavomaculatus	82
Hydropsyche pellucidula	1
Hydropsyche siltalai	1426
Hydropsyche sp.	8
Limnephilidae	44
Ecclisopteryx dalecarlica	2
Chaetopteryx-Annitella	6
Halesus sp.	2
Potamophylax cingulatus	10
Potamophylax latipennis	12
Silo pallipes	109
Beraea maura	1
Sericostoma personatum	35
Odontocerum albicorne	15
Tipulidae	84
Prinocera sp.	6
Dicranota sp.	78
Eriopterinae	4
Scleroprocta sp.	2
Eloeophila sp.	2
Pilaria sp.	1
Psychodidae	8
Psychodidae (annan)	8
Simuliidae	195
Ceratopogonidae	65
Chironomidae	666
Tabanidae	8
Empididae	21

